Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0023

Brutalna represija nad protestniki v Iranu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 22. januarja 2026 o brutalni represiji nad protestniki v Iranu (2026/2565(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Iranu,

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. novembra 2025 o boju proti nadnacionalni represiji nad zagovorniki človekovih pravic[1],

– ob upoštevanju izjav predsednice Komisije Ursule von der Leyen in podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Kaje Kallas po nasilnem zatiranju protestov januarja 2026,

– ob upoštevanju nagrade Saharova za svobodo misli, ki je bila leta 2023 podeljena Žini Mahsi Amini in iranskemu gibanju Ženska, življenje, svoboda,

– ob upoštevanju odločitve predsednice Evropskega parlamenta Roberte Metsola, da vsem diplomatskim uslužbencem in predstavnikom iranskega režima prepove vstop v vse prostore Parlamenta,

– ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,

– ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,

– ob upoštevanju globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic,

– ob upoštevanju smernic EU o nasilju nad ženskami in dekleti ter boju proti vsem oblikam diskriminacije proti njim,

– ob upoštevanju skupne izjave posebnih poročevalcev OZN in

[1] Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0258.

neodvisnih strokovnjakov z dne 13. januarja 2026,

– ob upoštevanju Ustanovne listine OZN,

– ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,

– ob upoštevanju izjav posebne poročevalke OZN o stanju človekovih pravic v Islamski republiki Iran,

– ob upoštevanju sporočila za javnost, ki ga je 10. januarja 2026 objavil Urad visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice, z naslovom „*Iran: UN Fact-Finding Mission calls for immediate restoration of internet access and adherence to international human rights law*“ (Iran: Misija OZN za ugotavljanje dejstev poziva k takojšnji ponovni vzpostavitvi dostopa do interneta in spoštovanju mednarodnega prava o človekovih pravicah),

– ob upoštevanju člena 136(2) in (4) Poslovnika,

A. ker so 28. decembra 2025 v Iranu izbruhnile demonstracije, ki so hitro prerasle v proteste po vsej državi, saj se je 8. januarja 2026 na ulicah v različnih mestih in provincah zbralo več deset tisoč Irancev, v naslednjih dneh pa se je število protestnikov povečalo na več sto tisoč; ker so demonstracije sprožili trgovci na bazarjih, ki so zaprli trgovine, da bi protestirali proti propadajočemu iranskemu gospodarstvu, njihovi marginalizaciji, padcu valute in znižanju življenjskega standarda, kar je privedlo do večjih protivladnih protestov, na katerih protestniki iz skoraj vseh delov iranske družbe pozivajo h korenitim političnim spremembam in padcu sedanjega režima;

B. ker je bil prvotni povod za demonstracije globoko zakoreninjeno nezadovoljstvo zaradi katastrofalnega gospodarskega stanja v državi, naglo rastočih cen hrane, naraščajoče inflacije in vsesplošne korupcije; ker iranski režim že dlje časa ne izpolnjuje osnovnih potreb prebivalstva;

C. ker iranske varnostne sile, vključno z Islamsko revolucionarno gardo (IRGC) in policijo, sistematično in nasilno zatirajo protestnike po vsej državi, pri čemer uporabljajo smrtonosno silo, ki jo omogočata kitajska oprema in tehnologija za nadzor, ubile in pridržale pa so že na tisoče miroljubnih protestnikov; ker naj bi iranske varnostne sile pri zatiranju protestov uporabljale kemično orožje; ker je ocena dosedanjih smrtnih žrtev nižja od dejanskega števila, saj prekinitev dostopa do interneta ovira komunikacijo; ker po navedbah neodvisne mednarodne misije OZN za ugotavljanje dejstev o Islamski republiki Iran verodostojna poročila kažejo, da je iranski vrhovni svet za nacionalno varnost objavil izjavo, v kateri je varnostnim silam ukazal, naj „odločno“ zatrejo proteste; ker je misija OZN za ugotavljanje dejstev poročala, da je državno nasilje še posebej brutalno v regijah z etničnimi manjšinami; ker so iranske oblasti izvedle množične

samovoljne aretacije ter pridržale na tisoče protestnikov, aktivistov, novinarjev in zagovornikov človekovih pravic, brez dolžnega postopanja in na podlagi lažnih obtožb v zvezi z nacionalno varnostjo; ker je iransko sodstvo pospešilo skrajšane postopke proti pridržanim protestnikom, ki jih je v nepoštenih sojenjih obsodilo na smrtno kazen; ker je iransko sodstvo med protesti izvršilo smrtne kazni na podlagi predhodnih obsodb;

D. ker ta dejanja pomenijo resno kršenje mednarodnega prava o človekovih pravicah, vključno z obveznostmi iz Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, katerega pogodbenica je Iran;

E. ker Iran še naprej uporablja smrtno kazen kot ključni instrument za zatiranje, ustrahovanje protestnikov in utišanje drugače mislečih;

F. ker iranske oblasti od 8. januarja 2026 v enem najobsežnejših in najbolj dovršenih izpadov v svetovni zgodovini po vsej državi blokirajo komunikacijska omrežja, vključno z dostopom do interneta ter mobilnimi telefonskimi in stacionarnimi omrežji,, s čimer Irancem v času brutalnega zatiranja onemogočajo komunikacijo in organizacijo, pa tudi stik z zunanjim svetom in tako prikrivajo dejanski obseg protestov in brutalnost zatiranja ter ovirajo zdravstveno pomoč; ker je Iran v preteklosti že večkrat izklopil internet in med nemiri pogosto prekinja dostop do interneta in telekomunikacij, da bi utišal nestrinjanje in zatrl proteste;

G. ker je pravica do svobode mirnega zbiranja in združevanja zaščitena s členom 20 Splošne deklaracije človekovih pravic;

H. ker se vodstvo režima še vedno ne zmeni za legitimne zahteve protestnikov; ker je po podatkih statističnega oddelka Združenih narodov skoraj 60 % iranskega prebivalstva mlajšega od 39 let, večina prebivalstva pa je bila rojena po islamski revoluciji leta 1979;

I. ker so iranske oblasti javno zagrozile, da bodo še naprej zatirale proteste in ostro kaznovale vse vpletene; ker naj bi iranski minister za pravosodje 14. januarja 2026 izjavil, da so vsi, aretirani po 8. januarju 2026, zločinci in teroristi, s čimer je dejansko inkriminiral miroljubne proteste ter dodatno omejil svobodo izražanja in zbiranja; ker Parlament dosledno in odločno obsoja zatiranje in nasilje iranskega režima nad lastnim narodom, vključno z usmrtitvami, izrekanjem smrtnih kazni na podlagi nepoštenih sojenj, nečloveškimi pogoji v priporu ter sistematičnimi napadi na politične aktiviste ter etnične in verske skupnosti; ker je Parlament večkrat pozval, naj se Islamska revolucionarna garda označi za teroristično organizacijo;

J. ker je sedem strokovnjakov OZN za človekove pravice pozvalo iranske oblasti, naj prekinejo krog nasilja, spoštujejo temeljno pravico ljudi do izražanja nestrinjanja in sodelovanja na miroljubnih protestih brez strahu pred maščevanjem, ter naj izpolnijo zahteve ljudi glede državljanskih, političnih, gospodarskih in kulturnih pravic;

K. ker je nedavni val demonstracij le vrhunec dolgega zapovrstja množičnih protestov, ki so jim sledili grozljivi represivni ukrepi; ker so zadnje množične vstaje po vsem Iranu, in sicer vstaja Zelenega gibanja leta 2009 ter gibanje Ženske, življenje, svoboda, ki je nastalo septembra 2022, potem ko je državna moralna policija ubila 22-letno Žino Mahso Amini, prav tako privedle do brutalne represije, v kateri so bile ženske deležne namernih strelov v obraz, prsi in predel spolovil;

L. ker je Evropski parlament nagrado Saharova za svobodo misli za leto 2023 podelil Žini Mahsi Amini in gibanju Ženske, življenje in svoboda v Iranu, s čimer se je poklonil vsem pogumnim ženskam, moškim in mladim v Iranu, ki se kljub močnemu pritisku še naprej borijo za svoje pravice in spremembe;

M. ker so državne politike s patruljami za nadzor morale, tehnologijami nadzora in upravnimi kaznimi omogočile rutinsko izvrševanje obveznih predpisov o oblačenju, kar je privedlo do aretacij, denarnih kazni, zavračanja možnosti izobraževanja in zaposlitve ter zapornih kazni za ženske in dekleta, ki ne spoštujejo pravil; ker obstajajo dokumentirani primeri fizične zlorabe in smrti v zaporu, povezani s tem izvrševanjem; ker sta izjemna hrabrost in odločnost pogumnih iranskih žensk, ki so se neustrašno zoperstavile strahopetni taktiki režima, zelo pomembni za upor proti temu surovemu režimu;

N. ker Islamska republika Iran na Bližnjem vzhodu in v širši regiji izvaja destabilizacijske dejavnosti, tudi s podporo terorističnim posredniškim skupinam, kot so Hezbolah v Libanonu, hutijevci v Jemnu, Hamas v Gazi in šiitske milice v Iraku, ter je vzpostavila teroristično os, ki se razteza po vsej regiji; ker škodljivi vpliv Irana ni omejen zgolj na Bližnji vzhod, pač pa ta država s hibridnimi grožnjami in zlonamernimi kibernetskimi dejavnostmi še naprej močno ogroža evropsko varnost in demokracije po vsem svetu, saj med drugim Rusiji pomaga pri vojaški agresiji proti Ukrajini, na primer z dobavo oboroženih brezpilotnih zrakoplovov, izstrelkov in streliva ter zagotavljanjem tehnologije in usposabljanja, zaradi česar je Rusija lahko povečala svojo proizvodnjo, podpira pa tudi venezuelsko diktaturo;

O. ker verodostojni dokazi kažejo, da so bila iranska diplomatska predstavništva v več državah članicah vpletena v propagando, dezinformacije in ustrahovanje iranske diaspore v Evropi, kar je v nasprotju z mednarodnim pravom in načeli, ki urejajo diplomatske odnose;

P. ker je EU sprejela tri režime sankcij proti Iranu: enega v odziv na hude kršitve človekovih pravic v državi, ki se obnovi vsako leto in je bil nazadnje podaljšan do 13. aprila 2026, drugega v zvezi z neširjenjem orožja za množično uničevanje, tretjega pa v odziv na vojaško podporo Irana ruski vojaški agresiji proti Ukrajini ter

oboroženim skupinam in subjektom na Bližnjem vzhodu in na območju Rdečega morja; ker je v okviru teh režimov trenutno sankcioniranih več kot 230 posameznikov in 40 subjektov v Iranu, vključno z Islamsko revolucionarno gardo;

Q. ker je Parlament januarja 2026 s sklepom svoje predsednice vsem diplomatskim uslužbencem in predstavnikom Islamske republike Iran prepovedal vstop v vse prostore Parlamenta v Bruslju, Strasbourgu in Luxembourgu, potem ko so iranske oblasti nasilno zatrle nacionalne proteste in niso spoštovale temeljnih svoboščin, pri čemer je treba imetnike iranskih potnih listov preveriti in jim zavrniti vstop, če se ugotovi, da delujejo v imenu režima;

R. ker iranske oblasti v zadnjih letih še bolj preganjajo in kaznujejo etnične in verske skupnosti, zlasti kristjane, saj nacionalna sodišča izrekajo dolgotrajne zaporne kazni na podlagi obtožb, povezanih izključno z njihovo veroizpovedjo ali verskimi dejavnostmi;

1. odločno obsoja in izraža ogorčenje nad brutalno represijo in množičnimi poboji, ki jih je iranski režim zagrešil nad protestniki, ki so v zadnjih dveh tednih šli na ulice številnih mest; izraža popolno solidarnost z iranskim narodom ter njegovim pogumnim in legitimnim protestnim gibanjem, ki zahteva dostojanstvo, varnost in spoštovanje njihovih pravic;

2. zahteva, naj iranske oblasti z diktatorjem Alijem Hamenejem na čelu brezpogojno končajo nasilje nad miroljubnimi protestniki, nemudoma ustavijo vse usmrtitve ter prenehajo ubijati in zatirati civiliste, ki uveljavljajo svoje temeljne pravice; zahteva brezpogojno in stalno spoštovanje teh pravic, zlasti svobode izražanja in zbiranja;

3. poziva k takojšnji izpustitvi vseh zaprtih protestnikov in političnih zapornikov; je zgrožen zaradi pretresljivo visokega števila smrtnih žrtev in številnih nezakonito pridržanih protestnikov;

4. izreka iskreno sožalje svojcem vseh, ki so bili ubiti zaradi nasilnega zatiranja, ki ga izvajajo iranske oblasti; izraža globoko ogorčenje zaradi poročil o napadih in ustrahovanju, ki so jih zatiralske varnostne sile in člani Islamske revolucionarne garde izvajali nad družinami in sorodniki tistih, ki so bili ubiti med protesti; je globoko zaskrbljen zaradi domnevne grozljive prakse iranskih oblasti, ki od družin žrtev zahtevajo velike vsote denarja za vrnitev trupel njihovih umrlih sorodnikov;

5. poziva Svet, naj v skladu s skupnim stališčem Sveta z dne 27. decembra 2001 o uporabi posebnih ukrepov za boj proti terorizmu[2],

---

[2] UL L 344, 28.12.2001, str. 93, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2001/931/oj.

Uredbo Sveta (ES) št. 2580/2001[3], Direktivo (EU) 2017/541[4] in globalnim režimom sankcij EU na področju človekovih pravic Islamsko revolucionarno gardo, vključno z milico Basidž in silami Kuds, nemudoma v celoti uvrsti na seznam terorističnih organizacij; obžaluje, da nekatere države članice vztrajno nasprotujejo sprejetju strožjih omejevalnih ukrepov proti iranskemu režimu; poziva, naj se takšna uvrstitev na seznam odraža v režimu omejevalnih ukrepov EU; poziva k razširitvi in doslednemu izvrševanju globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic in drugih omejevalnih ukrepov EU, vključno z zamrznitvijo sredstev in prepovedjo izdajanja vizumov, proti vsem iranskim uradnikom, odgovornim za represijo, in vsem subjektom, ki so pod nadzorom urada vrhovnega vodje ali delujejo v njegovem imenu, vključno z uvrstitvijo vseh ustreznih delov in pripadnikov Islamske revolucionarne garde na seznam EU za področje terorizma ter zamrznitvijo sredstev, prepovedjo potovanja in drugimi ustreznimi omejevalnimi ukrepi; poudarja, da ima Islamska revolucionarna garda, vključno z vsemi podružnicami in povezanimi subjekti, osrednjo vlogo pri nasilnem zatiranju miroljubnih protestnikov ter hudih kršitvah človekovih pravic, izvensodnih pobojih in terorizmu, ki ga podpira država, tako na nacionalni kot na regionalni ravni; poziva države članice, naj hkrati sprejmejo vse ustrezne nacionalne ukrepe, da se bo ta uvrstitev na seznam v celoti izvajala in izvrševala;

6. izraža spoštovanje in močno podporo pogumnemu iranskemu narodu, ki se že več tednov zbira na ulicah in protestira proti režimskemu zatiranju ter izjemno težkim gospodarskim in socialnim razmeram; pozdravlja pogum številnih mladih, žensk in zagovornikov človekovih pravic, ki se kljub osebnim posledicam in brutalnemu zatiranju še naprej borijo za svoje pravice; priznava, da ima gibanje Ženske, življenje, svoboda osrednjo vlogo pri vlivanju poguma prebivalstvu in protestnikom ter pri razkrivanju šibkosti režima in njegove odmaknjenosti od iranskega naroda; obsoja sankcije, ki so jih iranske oblasti uvedle proti poslancem Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov, ter poziva k njihovi takojšnji odpravi;

7. ostro obsoja, da iranske varnostne sile široko, brutalno, namerno in nesorazmerno uporabljajo silo proti mirnim protestnikom; obžaluje, da ti poboji niso posledica občasnih spopadov, temveč razširjene in sistematične politike ter premišljene odločitve o zatrtju vsakršnega odpora in protestov; je zaskrbljen, ker umori več tisoč protestnikov

---

[3] Uredba Sveta (ES) št. 2580/2001 z dne 27. decembra 2001 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte zaradi boja proti terorizmu (UL L 344, 28.12.2001, str. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/2580/oj).

[4] Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

kažejo na zastrašujoč premik v represivni politiki iranskega režima, ki se je od odvračanja preusmeril v strateško eliminacijo; poziva države članice, naj poskrbijo, da bodo iranski uradniki, za katere je dokazano, da so neposredno vpleteni v sedanjo represijo, odgovarjali za svoja kazniva dejanja po mednarodnem pravu; poziva EU in njene države članice, naj se pripravijo na vse možne scenarije, vključno z morebitnim padcem iranskega režima, in naj poskrbijo, da osebe, ki izvajajo represijo, nikoli ne bodo dobile azila na ozemlju EU;

8. zahteva, da se brezpogojno izpusti vse protestnike, zagovornike človekovih pravic in novinarje, ki so trenutno zaprti v Iranu; zahteva, da oblasti obvestijo vse družine o tem, kje so njihovi pridržani sorodniki; poziva, naj se odvetnikom in mednarodnim opazovalcem omogoči neoviran dostop do vseh, ki so jih pridržali med protesti, mednarodni skupnosti pa naj se sporoči identiteta zapornikov; poziva k takojšnji izpustitvi in varni vrnitvi v domovino vseh državljanov EU, ki so trenutno zaprti v Iranu, in ostro obsoja, da se režim brez sramu zateka k diplomaciji jemanja talcev;

9. odločno zavrača trditve iranskih oblasti, da so proteste sprožili tuji agenti; ugotavlja, da protesti izvirajo iz tega, da je velik del iranskega prebivalstva, zlasti mladi, ženske in manjšinske skupine, zelo nezadovoljen z globokimi in številnimi krizami, ki pestijo državo;

10. opozarja, da ima Iran mednarodne obveznosti na področju človekovih pravic, vključno s spoštovanjem pravice do mirnega zbiranja, svobode izražanja in pravice do življenja, kot so zapisane v Splošni deklaraciji človekovih pravic in mednarodnih pogodbah, katerih država pogodbenica je Iran; poziva EU, naj še naprej podpira civilno družbo, organizacije za človekove pravice in humanitarne organizacije v Iranu;

11. poudarja, da je nehumani režim v Iranu povsem nelegitimen in nasilen, temelji izključno na terorju, strahu in ustrahovanju ter nasprotuje vsakršnemu verskemu, kulturnemu in etničnemu pluralizmu; poziva Komisijo in države članice, naj vršijo učinkovit pritisk na režim; ugotavlja, da velik val protestov jasno kaže, da je ta sistem po desetletjih zatiranja nevzdržen, ter poziva k svobodni in demokratični tranziciji v Iranu; izraža popolno solidarnost z iransko diasporo, ki ima ključno vlogo pri zahtevanju svobode in demokracije ter podpiranju protestov; priznava, da je iranski narod edini legitimni vir oblasti in suverenosti v Iranu;

12. poziva, naj se ukrepi usklajujejo s podobno mislečimi partnerji, hkrati pa naj se ukrepa proti izogibanju sankcijam na svetovni ravni; pozdravlja, da so Združene države Amerike nedavno sprejele usmerjene sankcije proti visokim iranskim uradnikom, odgovornim za represijo, in poziva EU, naj sprejme podobne ukrepe; poziva, naj se izžene sorodnike članov Islamske revolucionarne garde, ki študirajo ali delajo v EU;

13. poziva EU in njene države članice, naj uporabijo vsa razpoložljiva orodja za preprečevanje zlonamernih kibernetskih dejavnosti ter tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, za odvračanje od njih in odzivanje nanje, tudi tistih dejavnosti, ki jih izvajajo iranske oblasti ali so jim pripisane; spodbuja, naj se polno uporabljata zbirka orodij EU za kibernetsko diplomacijo, vključno z omejevalnimi ukrepi proti posameznikom in subjektom, odgovornim za kibernetske napade, ter režim sankcij EU proti takim napadom; poziva EU, naj v sodelovanju z mednarodnimi partnerji poveča svoje zmogljivosti na področju strateškega komuniciranja, krepitve odpornosti in pripisovanja odgovornosti;

14. obsoja težnje iranskega režima, da bi cenzuriral proteste, tako da po vsej državi onemogoča dostop do interneta in telefonskih omrežij; poziva, naj se nemudoma prekličejo vse prepovedi spletnih komunikacij in storitev v Iranu; poziva EU in njene države članice, naj znatno povečajo tehnično in finančno podporo, da bi iranski civilni družbi, novinarjem in zagovornikom človekovih pravic zagotovile varen digitalni dostop ter orodja za izogibanje cenzuri in za digitalno zaščito; poziva ponudnike tehnologije in satelitskih storitev, naj preučijo vsa zakonita in izvedljiva sredstva za omogočitev varnega dostopa do komunikacijskih storitev, kot je neposredna satelitska povezava do mobilnih naprav (*Direct to Cell*), da bi iranskim državljanom zagotovili neprekinjen dostop do informacij, zlasti da bi omogočili komunikacijo v sili in opozarjanje prek sporočil SMS, ter preprečili zlorabo platform za represijo;

15. poudarja, da iranski režim že desetletja sistematično napada aktiviste za človekove pravice, politične oporečnike, manjšinske skupnosti in ženske, zlasti z zlohotnimi vzorci represije; izraža solidarnost z vsemi posamezniki v Iranu, ki so preganjani zaradi svojih prepričanj ali identitete, ter se poklanja pogumu manjšinskih skupnosti, ki se spopadajo s sistemsko diskriminacijo, vključno s Kurdi, Beludži, bahajci in kristjani; poziva, naj se takoj in brezpogojno izpustijo vse osebe, ki so pridržane izključno zaradi uveljavljanja svobode veroizpovedi ali prepričanja;

16. ponovno poziva Iran, naj misiji OZN za ugotavljanje dejstev nemudoma omogoči neoviran dostop, saj je v tem ozračju popolnega nekaznovanja, ko iranske oblasti sistematično izvajajo huda kazniva dejanja po mednarodnem pravu, vključno z umori, mučenjem, posilstvi in prisilnimi izginotji, da bi utišale nestrinjanje, potreben mednarodni nadzor, pa tudi zbiranje in ohranjanje dokazov, s katerim bo mogoče podpreti prihodnji pregon; poziva EU, naj podpre podaljšanje mandata misije OZN za ugotavljanje dejstev o Iranu v okviru Sveta za človekove pravice in razširi njen mandat na preiskavo sedanjih grozodejstev;

17. ugotavlja, da imajo ženske in dekleta pomembno vlogo v protestih, ter obsoja, da režim sistemsko zatira ženske in druge ranljive

skupine z zakoni in predpisi, ki močno omejujejo njihove svoboščine in pravice, vključno s ponižujočim zakonom o obveznem nošenju hidžaba in njegovim grobim izvrševanjem, strogim omejevanjem na področju spolnega in reproduktivnega zdravja žensk ter kršitvami njihovih političnih, socialnih, ekonomskih, kulturnih in osebnih pravic; poudarja, da so diskriminacija pri dedovanju ter zakoni o pričanju in državljanstvu, ki ženskam ne priznavajo enakega pravnega statusa ter omejujejo njihovo avtonomijo v javnem in zasebnem življenju, v nasprotju z mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic, ki jih mora Iran spoštovati;

18. znova obsoja grozljivo visoko število usmrtitev v zadnjih dveh letih, zlasti po izbruhu nedavnih demonstracij konec decembra, saj kažejo, da režim povsem prezira človekovo življenje in dostojanstvo;

19. opozarja, da ima Iran najvišje število usmrtitev na prebivalca na svetu in da so iranske oblasti po vstaji gibanja Ženske, življenje in svoboda leta 2022 začele neusmiljeno izvajati množične usmrtitve, med drugim oporečnikov, žensk, novinarjev in manjšin; obsoja, da je režim samo v letu 2025 usmrtil 1500 ljudi; ponovno poudarja, da EU že dolgo nasprotuje smrtni kazni, in poziva k njeni takojšnji odpravi;

20. izraža polno podporo iranski opoziciji ter poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj začne vključujoč dialog z iransko demokratično opozicijo, da bi spodbudili demokratično, svobodno in pluralistično prihodnost Irana; poziva, naj se v Evropski parlament povabi predstavnike iranske demokratične opozicije, hkrati pa ponovno poudarja, da mora iranski narod sam izbrati svojo prihodnjo vlado; spodbuja Komisijo, naj razširi tehnično in finančno pomoč iranski civilni družbi; poziva različne akterje demokratične opozicije, naj si skupaj prizadevajo, da bi utrli pot pravičnemu, vključujočemu in demokratičnemu procesu, ki bo vsem iranskim državljanom ne glede na etnično pripadnost, veroizpoved in spol prinesel svobodo in dostojanstvo; poziva EU in njene države članice, naj tesno sodelujejo s podobno mislečimi partnerji, da bi podprle svoboden Iran, v katerem bodo prevladovale splošne človekove pravice in enakost ter ga bo oblikoval iranski narod; je prepričan, da je spodbujanje raznolikih skupnosti v Iranu ter temeljne regionalne, kulturne in etnične raznolikosti ključno za njegovo demokratično in mirno prihodnost;

21. znova poudarja, da iranski režim že desetletja po vsej regiji dejavno seje kaos in uničenje, hkrati pa vzdržuje brutalen sistem notranje in nadnacionalne represije; obsoja, da iranske oblasti na spletu in drugje uporabljajo brutalno čezmejno represijo, da utišajo, ustrahujejo, zatirajo, prisilijo ali celo ugrabijo nasprotnike ter grozijo njihovim družinskim članom v tujini; poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami okrepi mehanizme za preprečevanje, zaščito in odzivanje v EU ter naj poskrbi, da bodo vsa

dejanja čezmejne represije učinkovito preiskana in preganjana; poudarja, da Iran še vedno predstavlja največjo in najresnejšo grožnjo varnosti in stabilnosti širše regije ter največjo oviro za mir; znova odločno obsoja zlohotne dejavnosti Irana ter njegovo vmešavanje v regiji in širše, zlasti v Libanonu, Siriji, Jemnu, Iraku, na Zahodnem bregu in v Gazi;

22. ugotavlja, da si Iran in Rusija vse pogosteje izmenjujeta kritične obveščevalne podatke in sodelujeta pri izogibanju sankcijam prek slamnatih podjetij, bančnih povezav in prevozov nafte z izklopljenimi sledilnimi napravami; poziva k boljšemu izvrševanju sankcij EU, nujni nadgradnji sistemov samodejnega prepoznavanja, da bi preprečili izogibanje sankcijam in embargu, ter k strožjemu nadzoru in inšpekcijskim pregledom sumljivih iranskih plovil;

23. poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj v sodelovanju z državami članicami okrepi diplomatska prizadevanja v podporo iranskemu narodu, v ta namen pa preuči tudi možnost vzpostavitve večje diplomatske prisotnosti ali predstavništva EU, s čimer bi lahko zagotavljali zaščito, humanitarno pomoč in konzularno podporo posameznikom, ogroženim zaradi uveljavljanja svojih temeljnih pravic, vključno z miroljubnimi protestniki; poudarja, da je treba razmisliti o ukrepih, s katerimi bi lahko zagotovili zatočišče, informacije in pomoč v skladu z mednarodnim pravom in ustreznimi pravnimi precedensi držav članic EU, da bi izboljšali zmogljivost Unije za spremljanje hudih kršitev človekovih pravic na terenu, poročanje o njih in odzivanje nanje;

24. pozdravlja zavezo podpredsednice/visoke predstavnice, da bo uvedla dodatne prisilne ukrepe proti Iranu; poziva Svet in države članice, naj hitro razširijo obstoječe omejevalne ukrepe, da bi se hitro in ustrezno odzvali na sedanjo represijo; pozdravlja, da EU razmišlja o ciljno usmerjenih sankcijah proti posameznikom in subjektom, odgovornim za nasilno zatiranje protestnikov, ter poziva k njihovemu hitremu sprejetju;

25. zahteva, da Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) pripravlja redna poročila o razmerah v Iranu; predlaga, naj se vzpostavi ali opredeli domena za registracijo imen vseh žrtev nedavnih pokolov, da bi dokumentirali in ohranili evidence o ubitih ali poškodovanih;

26. poziva države članice EU in ESZD, naj zahtevajo, da se skliče posebno zasedanje Sveta OZN za človekove pravice o krizi na področju človekovih pravic v Iranu, da bi izrazile in spodbudile legitimno mednarodno nasprotovanje ravnanju iranskega režima;

27. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo vsa prizadevanja za ugotavljanje odgovornosti znotraj in zunaj OZN, ki so namenjena dokumentiranju ter hitrim, neodvisnim in preglednim preiskavam

smrti, tudi z zbiranjem pričevanj in dokazov ljudi, ki bežijo iz države; pozdravlja odločitev Sveta OZN za človekove pravice, da skliče posebno zasedanje o razmerah v Iranu;

28. poudarja, da je za kakršno koli normalizacijo odnosov z Iranom treba brezpogojno izpustiti vse politične zapornike, preverljivo prenehati sistematično zatiranje ter doseči dejanski napredek v smeri demokracije in pravne države;

29. poziva ESZD, Komisijo in države članice, naj na dvostranskih in večstranskih forumih še naprej opozarjajo na kršitve, ki jih izvaja iranski režim, ter naj zagotovijo, da bodo omejevalni ukrepi EU še naprej ciljno usmerjeni, podprti z dokazi ter osredotočeni na posameznike in subjekte, odgovorne za hude kršitve človekovih pravic;

30. pozdravlja odločitev predsednice Roberte Metsola, da vsem diplomatskim uslužbencem in predstavnikom iranskega režima prepove vstop v vse prostore Parlamenta; poziva države članice, naj sledijo temu zgledu in sprejmejo podobne omejitve, po potrebi tudi tako, da osebju iranskih diplomatskih in konzularnih predstavništev po vsej EU odvzamejo diplomatski status;

31. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, državam članicam ter uradu predsednika Islamske republike Iran.